

specific subjects; however, the lecturer is an English or communication specialist rather than a subject-matter expert. In the University of Hradec Kralove in Czechia there are seminars held in English on international communication and cross-cultural competence; here the lecturer is also the subject specialist.

More Teaching in Both Languages. Apart from the obvious continuing need for teachers of English, there is the wider need for more teachers and lecturers who can teach other subjects in English. For example, this is a common need in medical academies, IT schools and engineering schools. In our vision, Ukrainian and English can be used in parallel rather than separating the timetable into sessions in only one of the two languages or creating purely separate English lessons. Development of teachers to teach their subjects in English is an essential expansion of a university's activity. In Ukraine, ever more adults have learnt English at school from an early age. The number of adults who could teach their subject in English is growing steadily. However, those teachers who are not yet confident to teach in English should be assisted in converting their teaching competence to include doing it in English. This support structure is a necessary goal in a university's arrangements for teaching their range of subjects.

Change Management. We would urge university leaders and staff to review the landscape of English teaching and use. This approach requires a review of the traditional arrangements in the school or university. University Rectors and leaders will face resistance to change those who see English teaching as their exclusive responsibility; and from those who don't see it as their responsibility to teach in English, or who are underconfident about their skills to do so.

Conclusion – A Review is Needed

In today's environment, Ukraine's universities and academic institutions need a strategic review of their support to the English needs of Ukraine. English has become a 'capability' rather than just another foreign language. Now is the time and opportunity for universities to adjust their focus in the light of the new law on English in Ukraine and mid-21st century requirements. Many more Ukrainians will need English at a working competence level. Ukrainian schools and universities are the main power stations of the learning of English. English should be taught and learnt as a competence, with a skills-based training approach and context. Practicality should be the main goal with training in verbal skills and in written skills – in international English that anyone can understand. It is possible and necessary to teach and learn other subjects in both languages together. Development of teachers to teach their subjects in English is an essential expansion of a university's activity. These re-focussed requirements will require a practical review of teaching and learning and a bold approach to change management. Developing competence through training in English for effective communication in the 3rd decade of the 21st Century is necessary and possible.

ІНТЕГРАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ФАХОВУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Вакулова І.В.

*Український гуманітарний інститут
irinavakulova15@ukr.net*

Актуальність. Інтеграція цілей сталого розвитку (далі – ЦСР) у фахову підготовку майбутніх учителів іноземних мов є нагальною потребою сучасної педагогічної освіти, що відповідає глобальним викликам ХХІ століття. В умовах зростаючої взаємозалежності країн та культур, підготовка вчителів іноземних мов, здатних не лише навчати мовам, але й формувати у своїх учнів розуміння глобальних проблем, стає критично важливою. Впровадження ЦСР у програми підготовки майбутніх педагогів дозволяє розвивати у них не тільки мовні компетентності, але й навички критичного мислення, міжкультурної комунікації та активної громадянської позиції, необхідні для виховання

нового покоління, орієнтованого на сталий розвиток суспільства. Ця стратегія сприяє підвищенню професійної мотивації майбутніх учителів, оскільки пов'язує викладання мови з актуальними світовими проблемами та перспективами їх вирішення. Це дозволяє майбутнім педагогам усвідомити свою роль не лише як викладачів мови, але й як агентів змін у суспільстві. Крім того, такий підхід відповідає сучасним освітнім тенденціям, спрямованим на міждисциплінарність, практичну орієнтованість та навчання упродовж життя, що є особливо важливим у контексті підготовки вчителів, здатних ефективно працювати в умовах глобалізованого світу.

Мета дослідження - розробити та обґрунтувати ефективну концепцію імплементації цілей сталого розвитку у фахову підготовку майбутніх учителів іноземних мов, спрямовану на підвищення якості мовної освіти та формування у студентів глобальної компетентності для подолання сучасних глобальних викликів.

Методика й організація дослідження. Для досягнення поставленої мети було використано комплекс теоретичних методів наукового дослідження: системно-аналітичний та контрольньо-порівняльний аналіз для з'ясування стану дослідженої проблеми та визначення ступеня її розробленості; синтез, систематизація та узагальнення психолого-педагогічної, філософської та науково-методичної літератури з метою визначення змісту понятійно-термінологічного апарату дослідження; класифікація та порівняння існуючих підходів до інтеграції ЦСР у мовну освіту; системно-аналітичний та контрольньо-порівняльний аналіз, пошуково-дослідницькі методи для виявлення технологій, форм і методів, включаючи цифрові освітні ресурси, для впровадження ЦСР у фахову підготовку майбутніх учителів іноземних мов тощо. Застосування цього комплексу методів дозволило всебічно дослідити проблему, розробити теоретичні засади концепції інтеграції ЦСР у фахову підготовку майбутніх учителів іноземних мов та визначити перспективи її практичної реалізації.

Результати дослідження. Відповідно до сучасного наукового розуміння сталий розвиток – це «процес позитивних, постійно зростаючих культурних, соціально-економічних, політичних, науково-освітніх, технологічних та інноваційних змін, що ґрунтується на узгодженні потреб сучасних і майбутніх поколінь у ресурсах розвитку, упровадженні соціальних стандартів, новітніх технологій і збереженні довкілля в інтересах людини» [2, с.21].

У вересні 2015 року на Саміті зі сталого розвитку в межах 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку було схвалено документ «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 року», який містить 17 Цілей сталого розвитку та 169 завдань. Україна, як член ООН, долучилася до цього глобального процесу, розпочавши адаптацію ЦСР до національного контексту. Як результат, 30 вересня 2019 року Президент України підписав Указ «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Глобальний процес трансформації суспільного розвитку на рубежі ХХ-ХХІ століть, започаткований з реформування системи освіти, еволюціонував у напрямку реалізації ЦСР 4 «Якісна освіта - Забезпечення всеосяжної та справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання протягом усього життя для всіх», що відкриває нові глобальні перспективи для досягнення всіх інших Цілей сталого розвитку до 2030 року [1, с.11]. У контексті реалізації 4-ої ЦСР постає нагальна потреба у формуванні відповідних навичок ще на етапі фахової підготовки майбутніх спеціалістів. Інтеграція неформальної освіти, зокрема через залучення цифрових освітніх платформ, у процес професійного становлення студентів відкриває широкі можливості для вдосконалення їхніх фахових компетентностей, особливо у сфері володіння іноземними мовами.

Для ефективного розвитку всіх чотирьох ключових мовленнєвих навичок доцільно використовувати різноманітні спеціалізовані платформи: для аудіювання: ESL Cyber Listening Lab, Ted Talks, ListenAMinute.com, Listen in English, English Listening Rocks, 123listening.com, LyricsGaps, English-portal, Podcastsinenglish.com, Lyricstraining; для

говоріння: Listen and Write, EnglishClub, ELSA Speak, Tandem; для читання: Linguasaur, Storynory, Stories of the Day, Digitalbook.io, Dave Birss, LingQ; для письма та вдосконалення граматики: Grammarly, EngVid, Rong-chang; універсальні цифрові ресурси, спеціально розроблені для вивчення та вдосконалення англійської мови: British Council LearnEnglish, Lingoclip, BBC Learning English, Duolingo, Babbel, Busuu: Learn & Speak Languages, ESL Lounge Student, Ello.org, News in Levels, ESOLCourses, English4real, Engoo / Lesson Materials. Такий комплексний підхід до використання цифрових ресурсів у фаховій підготовці сприяє формуванню цілісної мовної компетенції та закладає основи для подальшого безперервного професійного розвитку.

Глобальна компетентність є ключовим аспектом сучасної освіти, особливо в контексті іншомовної підготовки та фахової освіти майбутніх учителів іноземних мов. Глобальна компетентність - це інтегративна здатність особистості ефективно функціонувати в сучасному взаємозалежному та мультикультурному світі, що ґрунтується на комплексі знань, умінь, навичок та ставлень. Ця компетентність передбачає володіння англійською мовою як засобом міжнародної комунікації, що дозволяє активно взаємодіяти з представниками різних культур, розуміти та поважати культурні відмінності, а також брати участь у вирішенні глобальних проблем у контексті цілей сталого розвитку. Глобально компетентна особистість характеризується ґрунтовними знаннями світової географії, історії та міжнародних відносин, розвиненими комунікативними навичками, здатністю критично аналізувати глобальні проблеми, відкритістю до культурного різноманіття, умінням адаптуватися до незнайомих ситуацій та ефективно працювати в міжкультурних командах [3, с.12]. Така особистість усвідомлює власну роль у досягненні цілей сталого розвитку та готова до безперервного навчання в контексті глобальних змін.

У рамках формальної освіти в освітній процес інтегровано інноваційні технології та модернізовані традиційні методи і прийоми. Ці підходи спрямовані на розвиток критичного мислення, міжкультурної комунікації та глобального світогляду через призму вивчення іноземних мов. Ключовим форматом у цьому процесі виступає інтерактивність, яка передбачає активну колаборацію між учасниками освітнього процесу.

Інтерактивні методи навчання, такі як групові проекти (PBL), взаємне навчання, кейс-стаді, рольові ігри, дискусії та спільні дослідження іноземними мовами, сприяють формуванню практичних мовних навичок та глибшому розумінню глобальних проблем. Використання цифрових технологій, включаючи онлайн-платформи для спільної роботи та віртуальні обміни, розширює можливості для міжнародної співпраці та культурного обміну в контексті вивчення мов. Така інтеграція дозволяє створити динамічне освітнє середовище, де студенти не лише отримують знання, але й активно залучаються до їх створення та обміну, набуваючи та розвиваючи лінгвістичні та педагогічні компетентності, необхідні для вирішення глобальних проблем та досягнення Цілей сталого розвитку у їхній майбутній професійній діяльності.

Висновки. Таким чином, запропонована система цифрових освітніх ресурсів та низка апробованих технологій, методів та прийомів у викладанні іноземних мов сприяє не лише підвищенню мовної компетенції студентів, але й розвитку їх критичного мислення, міжкультурної компетентності та глобальної свідомості. Визначеними перспективами розробленого підходу є можливості адаптації для різних рівнів мовної підготовки, а також розширення спектру навчальних дисциплін, де можуть бути застосовані ці інноваційні методи та технології.

Література:

1. Внукова Н., Сотська Г. Трансформація освіти для досягнення цілей сталого розвитку – 2030: нова педагогічна парадигма. Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття». 2023. Випуск 7. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.1\(7\).2023.7-21](https://doi.org/10.35387/ucj.1(7).2023.7-21)

2. Освітлогія: витоки наукового напрямку : монографія / За ред. В. О. Огнев'юка; авт. кол.: В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоєва, Л. Л. Хоружа, І. В. Соколова, О. М. Кузьменко, О. О. Мороз. Київ: ВП «Едельвейс», 2012. 336 с.
3. Солодка А. Глобальна компетентність як імператив XXI століття. International Science Journal of Education and Linguistics. Vol. 3, No.2, 2024, pp. 8-18. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.02>

ЖИТТЄЗДАТНИЙ РОЗВИТОК У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УРОКАХ У ЗЗСО ДЛЯ 9-Х КЛАСІВ

Дяченко С. Є.

*старший лаборант
кафедри кафедри соціальної роботи,
реабілітації та повоєнної адаптації,
соціальний педагог Психологічної служби
ПНПУ імені В.Г.Короленка.
sdyachenko@gmail.com*

Серед проблем, теоретично й експериментально розв'язуваних методикою іноземних мов, відповідно Закону України «Про Освіту», комунікативна компетенція і способи її досягнення є однією з найбільш актуальних. Оволодіти комунікативною компетенцією іноземною мовою, не знаходячись в країні мови, що вивчається, справа дуже важка. Тому важливим завданням вчителя є створення реальних і уявних ситуацій спілкування на уроці іноземної мови, використовуючи для цього різні методи і прийоми роботи (рольові ігри, дискусії, творчі проекти тощо) [8]. Разом з тим актуальною для дослідження постає і змістотворча соціокультурна компетентність, як складова лінгвосоціокультурної компетентності.

Романюк Ю. стверджує, що соціокультурна компетентність є інструментом виховання міжнародно орієнтованого фахівця, який розуміє важливість міжкультурного співробітництва в професійній діяльності [10]. За цими визначеннями, лінгвосоціокультурна компетентність є цілісною системою вмінь, яка включає в себе країнознавчі та фонові знання про національні традиції, норми і цінності культури, специфіку вербальної та невербальної поведінки, що є прийнятною у певній культурі, звичаї та факти країни, мову якої вивчається, а також лінгвокраїнознавчий словниковий мінімум, який в сукупності допомагає учням здійснювати повноцінну комунікацію [10].

Лінгвосоціокультурна компетентність є складним і багатокомпонентним феноменом, основними складниками якого є лінгвістична, соціокультурна, культурознавча та лінгвокраїнознавча, соціальна, лінгвокультурознавча, соціолінгвістична та країнознавча компетентності. Розвинена лінгвосоціокультурна компетентність є вагомим чинником формування комунікативної компетентності особистості, готової до міжкультурної комунікації [3, С.19].

Міжкультурна комунікація з формування нової екологічної етики і екологічної свідомості, щоб люди могли жити в гармонії з природою, від якої залежить не тільки їх добробут, але й виживання, зростання добробуту людей, що не супроводжується погіршенням середовища їх існування і деградацією природних систем має на меті сталий (життєздатний) розвиток.

Термін «сталий розвиток» є офіційним українським відповідником англійського терміну «sustainable development», дослівний переклад якого з урахуванням контексту може бути «життєздатний» або «тривкий розвиток», а розширене його тлумачення – самопідтримуваний розвиток [4, С.1383]. Стратегія сталого розвитку є альтернативою парадигмі економічного зростання, яка ігнорує екологічну небезпеку від розвитку